

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorio e Paisaxe Cultural

Materia	Territorio e Paisaxe Cultural			
Código	002M143V01208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
C1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
C8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
C15	(CE2-M4) Desenvolver a capacidade para a aplicación de metodoloxías de análises territorial do Patrimonio segundo obxectivos de valoración e protección.
D3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial	B1 C1 D3
Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural	A3 C8 C15

Contidos

Tema

1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)
3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Titoría en grupo	4	0	4
Resolución de problemas	0	15	15
Estudo de casos/análises de situacións	0	24	24
Traballos e proxectos	1	28	29
Outras	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Titoría en grupo	Sesións que os estudantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudo y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de dito estudo de caso. TODO O ALUMNADO: Curso visual na plataforma de teledocencia Modle (FaITic, UVigo).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos problemas e/ou exercicios. TODO O ALUMNADO: Curso visual na plataforma de teledocencia Modle (FaITic, UVigo).
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos traballos e proxectos. TODO O ALUMNADO: Curso visual na plataforma de teledocencia Modle (FaITic, UVigo).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Presentar e subir á plataforma moodle, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50	C1 C8 C15

Traballos e proxectos	Presentar e subir á plataforma Moodle, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20	B1	D3
Outras	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30	A3	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrigós Pico, E., **Organización territorial a fines del Antiguo Régimen**, en M. Artola Gallego: **La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones.**, 1.ª edición, 1982

Saavedra Fernández, P., **Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don**, 1.ª edición, Real Academia Galega, 2013

Matarán Ruíz, A., **Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje**, 2013

García Iglesias, J. M. & COAG, **Pazos de Galicia, 2 vols.**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 1989

Bibliografía Complementaria

VV.AA., **La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 2009

Hespanha, A. M., **El espacio político**, en A. M. Hespanha: **La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna**, 1.ª edición, Centro de Estudios Constitucionales, 1993

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., **Paisaje e imágen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario**, 2013

ICOMOS, **Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.**

UNISCAPE, **Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa**,

Vila Jato, M.ª D., **El pazo en Galicia**, en G. Ramallo Asensio (coord.): **Arquitectura señorial en el Norte de España**, 1.ª edición, Universidad de Oviedo, 1993

Fernández Rodríguez, B., **Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX**, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): **Congreso**, 1.ª edición, Universidade de Santiago de Compostela, 2012

Jiménez García, J., **La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)**, 2000

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.